

Eduskunta
Hallintovaliokunta

HE 245/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Viite: Hallintovaliokunta torstai 14.01.2021 klo 12.00 / HE 245/2020 vp / Lausuntopyyntö

Eduskunnan hallintovaliokunta pyytää yllä mainitusta asiasta kirjallista asiantuntijalausuntoa Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta 8.1.2021 klo 12:00 mennessä.

POHJOIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON LAUSUNTO

Tartuntatautilain muuttamisen ja väliaikaisen muuttamisen osalta Pohjois-Suomen aluehallintovirasto toteaa lausuntonaan hallintovaliokunnan tiedoksi seuraavaa:

Tehdyt muutosesitykset tartuntatautilain pykäliin ovat Pohjois-Suomen aluehallintoviraston käsityksen mukaan hyviä ja perusteltuja. Aluehallintovirasto haluaa kuitenkin nostaa esiin muutaman kohdan osalta näkökulmana seuraavaa:

9 a § Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan laajentaminen covid-19-epidemian aikana

-Säädösesityksen mukainen toiminnan laajentaminen koskee vain kunnalle tai kuntayhtymälle sopimuksen perusteella sosiaali- tai terveystalvirelujä tuottavaa yksityistä toimijaa. Esitys ei anna mahdollisuuksia muuttaa muiden sosiaali- tai terveystalvirelujen yksityisten toimijoiden toimintaa.

- Säädöstä tulisi harkita tai perustella myös siitä näkökulmasta, asettaako tämä säännös yksityisiä palveluntuottajia elinkeinovapauden kannalta eriarvoiseen asemaan.

58 h § Suunnitelma toimenpiteistä covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi

- Aluehallintovirasto esittää harkittavaksi, tulisiko säädöksessä mainittu suunnitelma olla henkilötietoja lukuun ottamatta nähtävillä myös toimijan tiloissa tai nettisivuilla. Avoimuuden lisääminen viranomaisen pyynnöstä esitettävän asiakirjan lisäksi voisi parantaa myös reaktiivisen valvonnan edellytyksiä.

59 a § Valvonta

Säädöksen mukaan aluehallintovirasto valvoo toimialueellaan 9 a §:n nojalla tehdyn päätöksen noudattamista. Kyseisen säädöksen mukaisen päätöksen voi tehdä myös Sosiaali- ja terveysministeriö.

- Aluehallintovirasto esittää harkittavaksi, tulisiko tuolloin valtakunnallisella tasolla soveltuvin osin valvontaan osallistua myös Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira.

Muut kuin edellä mainitut pykälät

Muilta osin Pohjois-Suomen aluehallintovirastolla ei ole lausuttavaa tartuntatautilain muutosesityksestä. Lausuntopyyntöissä on virka-avun suhteen pyydetty erityisesti lausuntoa niiltä viranomaisilta, joita ko. säädös koskee, joten aluehallintovirasto ei tästä asiasta lausu.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto haluaa lisäksi nostaa esille seuraavaa:

HE 245/2020 Nykytilasta ja sen arviointi:

HE:n sivulla 13 todetaan: *Edelleen tartuntatautilain 17 §:n nojalla on rajoitettu vierailuja riskikohteiksi arvioituissa sosiaalihuollon ja terveydenhuollon yksiköissä.* Koska oikeusasiamiehen ratkaisussa on todettu, että vierailukiellon asettaminen tartuntatautilain 17 §:ään nojaten on ollut lainvastaista, tulisiko näistä ratkaisuista tai niiden lopputuloksesta olla tässä jokin maininta, että menettely osoittautui lainvastaiseksi?

HE:n sivulla 23 todetaan: *Koronavirukseen ei ole toistaiseksi tehoavaa spesifistä lääkehoitoa eikä rokotetta.* Euroopan lääkeviraston (EMA) myönnettyä luvan uusille rokotteille tämä lausuma on vanhentunut ja tulisi poistaa esityksestä.

HE 245/2020 vp muutosesityksen vaikutus aluehallintoviraston tehtäviin

Tartuntatautilain muutosesitys lisää merkittävästi sekä aluehallintoviraston toimivaltaa että tehtäviä. Lakiesityksen antama valvontavelvoite voidaan toteuttaa pääosin vain reaktiivisen valvonnan keinoin, sillä erityisesti koronapandemian aikana toteutettua toiminnan aikaista valvontaa varten resursseja tarvittaisiin merkittävästi nykyistä enemmän toimivaltuuksien laajentuessa.

Aluehallintovirasto pitää kuitenkin tärkeänä sitä, että aluehallintoviraston lisäresursointi on tartuntatautilain muutosesityksessä otettu huomioon ja tosiasiallisesti määritelty.

Tällä hetkellä pelkästään nykyisen voimassa olevan tartuntatautilain 58 §:n mukaisia kokoontumisrajoituspäätöksiä joudutaan tekemään sairaanhoitopiireittäin monta yhtä aikaa, mikä syö suuren osan esittelijänä toimivien aluehallintoylilääkärin työajasta, ja sitoo yhtäaikaaisesti useamman lääkärin työpanoksen. Merkittävästi perustuslaillista kokoontumisvapautta rajaavat päätökset on tehty varsin nopeasti kunkin alueen epidemiologisen tilanteen mukaan ja aikatauluttaen alueellisten ”koronanyrkien” toimintaan. Alueelliset koordinaatioryhmät joutuvat rytmittämään kokouksensa sairaanhoitopiirin epidemiologisen tilanteen mukaan, eikä näitä voi juurikaan synkronoida aluehallintoviraston näkökulmasta. Yhden aluehallintoviraston

toimialueen sairaanhoitopiirien epidemiologinen tilanne voi olla toisistaan hyvinkin vaihteleva ja rajoitustoimia joudutaan sovittamaan eri alueille toisistaan hieman poikkeavina samanaikaisesti.

Mahdollisen rekrytointihaasteen voi muodostaa myös se, että terveydenhuollon toiminnassa hallinnollisesti kokeneet lääkärit toimivat yleensä esimies- ja johtotehtävissä. Määräaikaisessa aluehallintoylilääkärin virassa aiempi työtehtävä voi muodostaa esteellisuuden valvontatehtäviin kattaen merkittävän osan määräaikaisen viran kestosta.

Johtaja

Maria Siurua

Aluehallintoylilääkäri

Pasi Hirvikoski

Aluehallintovirasto käyttää sähköistä hyväksymistä, jonka merkinnät ovat asiakirjan viimeisellä sivulla

Lisätietoja tarvittaessa antaa aluehallintoylilääkäri Pasi Hirvikoski
pasi.hirvikoski@avi.fi (puh 0295 017 598)

Tämä asiakirja PSAVI/10161/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/10161/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Siurua Maria 08.01.2021 08:40

Esittelijä Hirvikoski Pasi 08.01.2021 07:31